

De vitaliteit van de verblijfsrecreatie in de gemeente Wierden

Onderzoeksresultaten
vitaliteitsanalyse,
leefstijlanalyse en trends &
ontwikkelingen

Colofon

© Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd, juli 2024.

Opdrachtgever

Gemeente Wierden
Ramon Reekers

Auteurs

M. (Martijn) Huijgen
N. (Natasja) Sonderen

Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd
Oude Kraan 72
6811 LL Arnhem
Tel: 06 2182 8023
Mail: huijgen@ruimteenvrijetijd.nl
www.ruimteenvrijetijd.nl

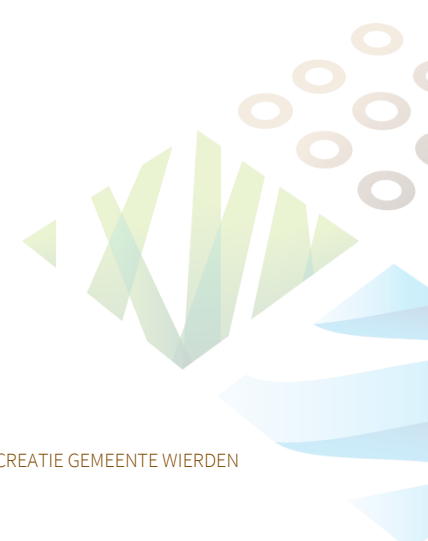
Foto's

Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd, tenzij anders vermeld.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Onderzoeksmethodiek	7
	2.1 Het vitaliteitsmodel en de vitaliteitsscan	7
	2.2 Deelnemende bedrijven	8
3	Het aanbod volgens de Leefstijlvinder.....	9
	3.1 De Leefstijlvinder	9
	3.2 Leefstijlprofiel van de Nederlandse verblijfstoerist aan de regio....	9
	3.3 Het aanbod in de gemeente Wierden gekleurd.....	10
	3.4 Conclusies.....	12
4	Vitaliteitsonderzoek.....	14
	4.1 Belangrijkste bevindingen	15
	4.2 Wat valt verder op?.....	17
	4.3 Vergelijking vitaliteitsonderzoek 2020	17
	4.4 Conclusies.....	18
5	Trends en ontwikkelingen.....	20
6	Conclusies en aanbevelingen	23
	6.1 Belangrijkste conclusies.....	23
	6.2 Aanbevelingen	23
7	Bronnen.....	25
	Bijlage 1 - De zeven leefstijlen.....	26
	Bijlage 2 – leefstijlkleuring per accommodatie	28

1 Inleiding

De gemeente Wierden vindt het belangrijk dat de verblijfsrecreatie in de gemeente zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen. Daarom is meer inzicht in de parken, en wat er op de parken speelt, van groot belang. Op deze wijze kan de gemeente beter inspelen op de behoeften van de markt en van de ondernemers.

In 2020 heeft een grootschalig onderzoek plaatsgevonden naar de vitaliteit van de verblijfsrecreatie in de provincie Overijssel. Destijds zijn de resultaten niet op gemeente- en parkniveau ontsloten. Deze informatie is wel wenselijk om bij te dragen aan het optimaliseren van de verblijfsrecreatie in de gemeente.

De gemeente Wierden heeft het Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd gevraagd onderzoek te doen naar de vitaliteit van de verblijfsrecreatie, voor welke doelgroepen het aanbod aantrekkelijk is, en wat de actuele trends en ontwikkelingen zijn. De resultaten van dit onderzoek staan beschreven in dit rapport.

Onderzoeksvragen

In dit onderzoek staan drie onderzoeksvragen centraal:

1. Voor welke leefstijlen is het verblijfsrecreatieve aanbod in de gemeente aantrekkelijk?

Aan de hand van de Leefstijlvinder kijken we naar het aanbod in de gemeente. We kijken hierbij naar de huidige markt en voor welke doelgroepen deze met name aantrekkelijk is, wat voor soort nieuwe

initiatieven er daadwerkelijk iets toevoegen aan het bestaande aanbod. Voor zover mogelijk kijken we ook naar het aanbod t.o.v. de vraag in de gemeente.

2. Hoe vitaal is de sector op dit moment?

Door het aanbod van de verblijfsrecreatie een plek te geven in het door ons ontwikkelde vitaliteitsmodel geven we antwoord op deze vraag. Aan de hand van parameters met betrekking tot kwaliteit en toekomstperspectief van het bedrijf geven we een weergave van de vakantieparken.

3. Wat zijn de actuele trends en ontwikkelingen binnen de verblijfsrecreatie?

We schetsen een aantal relevante trends en ontwikkelingen binnen de verblijfsrecreatieve sector.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 beschrijven we de gehanteerde methodiek. In hoofdstuk 3 gaan we in op de vitaliteit van de sector. We geven zo gedetailleerd mogelijk weer wat er speelt op de parken, wat goed gaat, en waar nog ruimte voor verbetering is. In hoofdstuk 4 gaan we in op de leefstijlanalyse. In hoofdstuk 5 schetsen we relevante trends en ontwikkelingen. Tot slot geeft hoofdstuk 6 de conclusies van het onderzoek weer en doen we enkele aanbevelingen voor de toekomst.

2 Onderzoeksmethodiek

In dit hoofdstuk beschrijven we onze vitaliteitsmethodiek. Deze vitaliteitsanalyse geeft inzicht in hoe de verblijfsrecreatieve sector ervoor staat als het gaat om de kwaliteit en het toekomstperspectief.

2.1 Het vitaliteitsmodel en de vitaliteitsscan

Om een uitspraak te doen over de vitaliteit van een bedrijf is gebruik gemaakt van de door ons bureau ontwikkelde vitaliteitsscan. Deze scan betreft een online enquête met vragen over de kwaliteit en het toekomstperspectief van een bedrijf. Als aanvulling hebben we *alle* deelnemende bedrijven bezocht om een volledige indruk te krijgen. Tijdens het bezoek is ook gesproken met de eigenaar of beheerder van de organisatie, of een vertegenwoordiger van bijvoorbeeld een Vereniging van Eigenaren.

Vervolgens hebben we alle bedrijven intern besproken tijdens een werksessie, om tot een zo objectief mogelijke score te komen op het gebied van kwaliteit en perspectief.

Kwaliteit

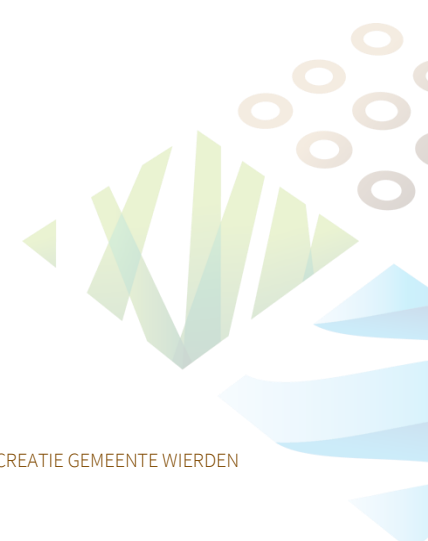
Bij het in beeld brengen van de kwaliteit is gekeken naar de huidige situatie. Kwaliteit zegt iets over de aantrekkelijkheid van de voorziening voor de gast. Is er een doelgroep die graag van deze voorziening gebruik zou willen maken en voldoet het daarmee aan de wensen van de huidige tijd? Kwaliteit is bijna per definitie een subjectief begrip. Daarom is dit begrip door middel van verschillende parameters zo veel mogelijk geobjectiveerd.

Perspectief

De variabele ‘perspectief’ zegt iets over het toekomstperspectief van het bedrijf. Deze variabele bestaat uit meer feitelijke parameters en zegt iets over de toekomst van een bedrijf: zijn er redenen tot zorg over het voortbestaan als toeristisch-recreatief bedrijf of is het perspectief voor de toekomst juist gunstig? We kijken naar zaken als investeringen, bedrijfsresultaten, belemmerende factoren, oneigenlijk gebruik (in de verblijfsrecreatie) en toekomstplannen.

Score kwaliteit en perspectief

Met behulp van de verschillende parameters zijn de bedrijven beoordeeld met een score op kwaliteit en perspectief. Deze score varieert van -10 (heel negatief) tot +10 (heel positief). Deze scores worden geplaatst in het vitaliteitsmodel en krijgen op die manier de indeling in verschillende segmenten (zie groen kader hieronder).

2.2 Deelnemende bedrijven

De gemeente Wierden heeft een lijst opgesteld met 14 verblijfsrecreatieve bedrijven. Hierbij is een ondergrens van minimaal 10 bedden aangehouden; eventuele kleinschaligere organisaties, zoals B&B's met één kamer, maakten geen onderdeel uit van het onderzoek.

Alle 14 bedrijven hebben deelgenomen aan het onderzoek: zij hebben de online vragenlijst ingevuld en zijn vervolgens bezocht door het Bureau voor Ruimte en Vrije Tijd. Ook heeft er een gesprek met de ondernemer plaats gevonden. Daarmee komt de respons op 100%.

In de tabel hieronder staan het aantal bedrijven, per type accommodatie.

Tabel 2.2 Aantal bedrijven per type

Type	Aantal
Bungalowpark	6
Camping	2
Minicamping	4
Camperplaats	2
Totaal	14

Voorlopers zijn zeer vitale bedrijven die zowel op kwaliteit als perspectief 5 of hoger scoren. Voorlopers hebben veelal een voorbeeldfunctie voor de sector en regio.

Middenmoters zijn bedrijven waar het goed mee gaat. Zij scoren op kwaliteit en perspectief tussen de 0 en de 5. Daarmee zijn het vitale bedrijven waar het goed mee gaat, alleen hebben deze niet de voorbeeldfunctie van de voorlopers.

Zorgenkindjes zijn bedrijven die (net) niet vitaal zijn. Ze scoren op kwaliteit en/of op perspectief negatief. Bij deze bedrijven moet wat gebeuren om ervoor te zorgen dat ze niet nader zullen afglijden.

Achterblijvers scoren zowel op kwaliteit als perspectief -4 of lager. Bij deze bedrijven is de situatie dusdanig ernstig, dat we geen toekomstperspectief meer zien. *NB in dit vitaliteitsonderzoek zijn we deze bedrijven niet tegengekomen.*

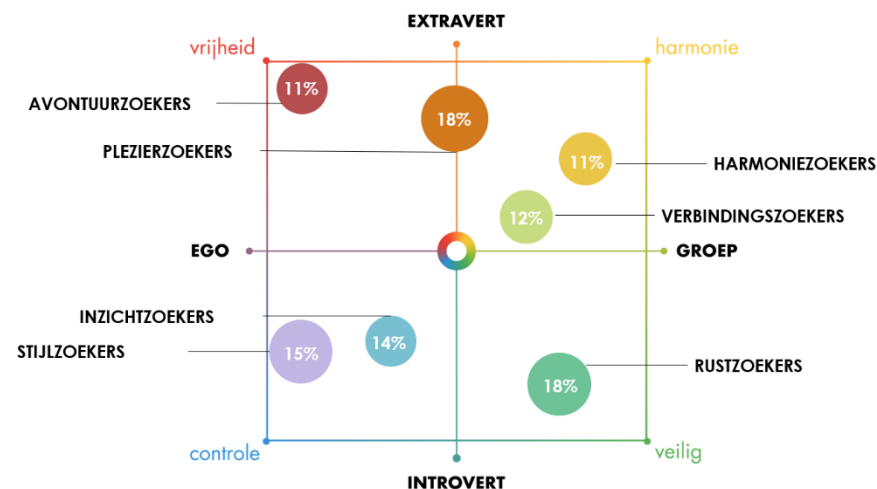
3 Het aanbod volgens de Leefstijlvinder

In dit hoofdstuk kijken we naar het verblijfsrecreatieve aanbod in de gemeente Wierden. We beginnen met een uitleg over de Leefstijlvinder. Daarna kijken we welke leefstijlen aantrekkelijk aanbod vinden in de gemeente. Vervolgens geven we, weer hoe de vraag zich in de regio verhoudt t.o.v. het aanbod in de gemeente Wierden.

3.1 De Leefstijlvinder

In dit onderzoek maken we gebruik van de Leefstijlvinder, ontwikkeld door Marketresponse in opdracht van acht provincies en een aantal bureaus. De leefstijlen geven inzicht in het gedrag, waarden en behoeften van recreanten en toeristen op basis van psychologische en sociologische kenmerken. De leefstijlsegmentatie onderscheidt zeven doelgroepen, ook wel leefstijlen genoemd, met allemaal een eigen vrijetijdsprofiel (zie figuur 3.1). De percentages hebben betrekking op het aantal Nederlandse inwoners die binnen deze leefstijl valt. Deze Leefstijlvinder is het uitgangspunt voor de analyse van het aanbod in dit onderzoek. In de bijlage hebben we een beschrijving per leefstijl opgenomen en de leefstijlkleuring per accommodatie.

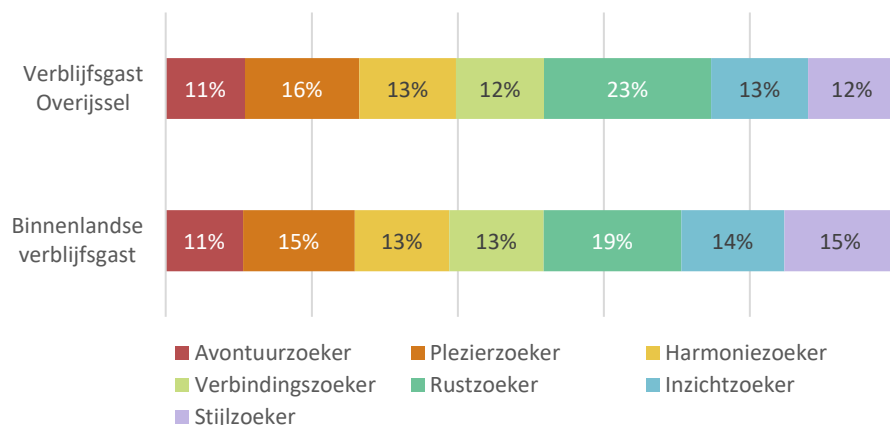
Figuur 3.1 Model Leefstijlvinder, Marketresponse 2023.

3.2 Leefstijlprofiel van de Nederlandse verblijfstoerist aan de regio

In bovenstaande figuur (3.1) wordt het leefstijlprofiel van de gemiddelde Nederlander weergegeven. Daarnaast is er ook informatie beschikbaar voor de verblijfstoeristen in Nederland. Het profiel van de Nederlandse verblijfstoeristen in Overijssel wordt weergegeven in figuur 3.2. Helaas zijn er geen uitsplitsingen gemaakt voor het profiel van de verblijfsrecreatie op gemeenteniveau in de provincie. Ter vergelijking is wel het profiel van de gemiddelde verblijfstoerist in Nederland opgenomen.

Figuur 3.2 Omvang van de leefstijlen uitgedrukt in percentages van het totale aantal Nederlandse verblijfstoeristen in Overijssel en Nederland (CVO, 2020)¹.

Wat valt op?

- Het profiel voor de vakantieganger naar Overijssel verschilt niet heel erg van het landelijk gemiddelde.
- De grootste leefstijlen zijn de rustzoeker en de plezierzoeker. Deze komen ook iets meer naar Overijssel dan gemiddeld in Nederland. Voornamelijk de leefstijlen aan de rechterkant van het model komen iets meer dan gemiddeld naar Overijssel.
- De kleinste groepen zijn de avontuurzoekers en de stijl- en verbindingszoekers; deze komen iets minder naar Overijssel dan gemiddeld in Nederland.

¹ Deze data is helaas niet op gemeente- of regio-niveau beschikbaar. Ook is deze data sinds 2020 niet meer in beeld gebracht en daarmee niet heel actueel.

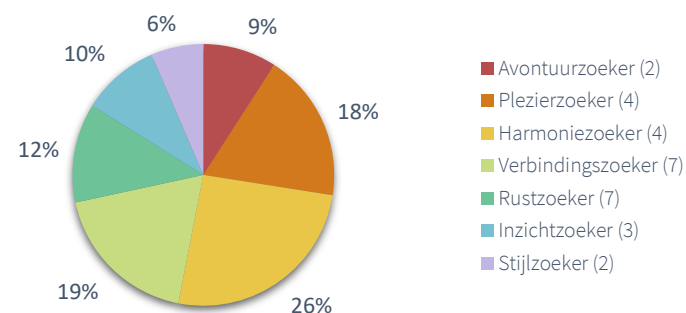
3.3 Het aanbod in de gemeente Wierden gekleurd

In deze paragraaf gaan we in op het aanbod in de gemeente Wierden. Om er achter te komen voor welke leefstijlen het aanbod aantrekkelijk is, hebben we dit tijdens het bezoek en het gesprek met de ondernemer de leefstijlkleuring meegenomen. Deze bedrijven zijn intern besproken, om tot een zo goed mogelijke kleuring te komen.

3.3.1. Het aanbod verdeeld over de leefstijlen

In onderstaande figuur wordt weergegeven hoe de capaciteit (in aantal bedden) in de gemeente Wierden is verdeeld over de 7 leefstijlen van de Leefstijlvinder. Dit wordt weergegeven in zowel absolute aantallen (het aantal bedrijven per leefstijl) als in percentages (% van het totaal aantal bedden dat aantrekkelijk is voor de leefstijl). Let op: een bedrijf kan aantrekkelijk zijn voor meerdere leefstijlen, en de kleuring wordt sterk beïnvloed door een klein aantal bedrijven met een zeer grote capaciteit.

Figuur 3.3 Kleuring verblijfsaccommodaties Wierden naar capaciteit met tussen haakjes het aantal keuzemogelijkheden per leefstijl.

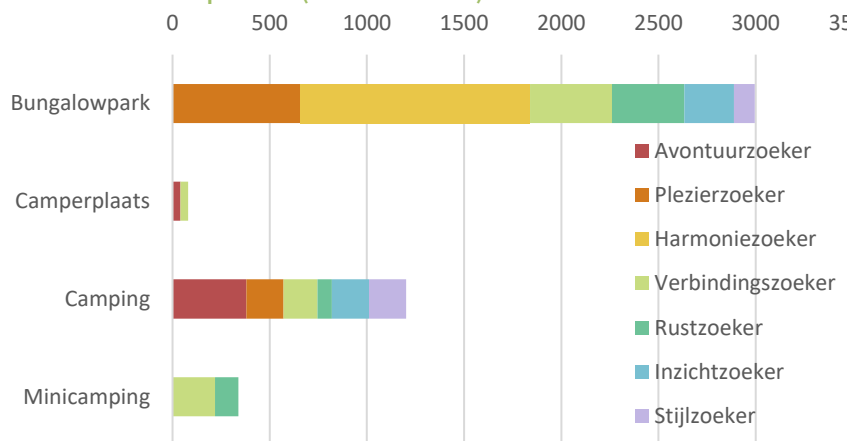

Wat valt op?

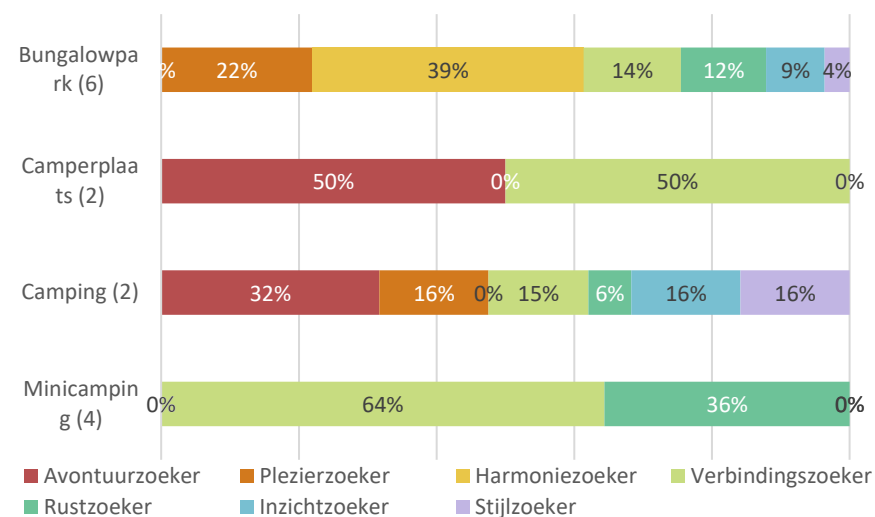
- De harmoniezoeker vindt het meest aantrekkelijk aanbod, met ruim een kwart van de beddencapaciteit, gevolgd door de verbindingszoeker (19%) en plezierzoeker (18%). Van deze leefstijlen heeft de verbindingszoeker echter de meeste keuzemogelijkheden (7 bedrijven zijn mede aantrekkelijk voor deze leefstijl).
- De stijl- en avontuurzoeker vinden het minst aantrekkelijk aanbod in de gemeente, zowel in het percentage van het aantal bedden als in het aantal bedrijven wat aantrekkelijk is voor deze leefstijlen.

We zien dat een klein aantal bedrijven een grote invloed heeft op de totale kleuring. Deze bedrijven hebben een grote capaciteit en zijn daarom bepalend in het beeld. Zo zijn drie bedrijven goed voor 61% van de totale capaciteit. Daarom kijken we ook naar de leefstijlkleuring per type accommodatievorm in zowel absolute aantallen (capaciteit) en relatief.

Figuur 3.5 absolute verdeling leefstijlen per accommodatievorm, met verschil in capaciteit (aantal bedden)

Figuur 3.6 Relatieve verdeling leefstijlen per accommodatievorm

Wat valt op?

- Het aanbod op de bungalowparken is vooral aantrekkelijk voor de harmoniezoeker (39%) en plezierzoeker (22%). Voor de avontuurzoeker is er geen aanbod aantrekkelijk voor de bungalowparken in de steekproef.
- Het aanbod voor de camperplaatsen is zeer eenzijdig; daar vinden enkel de avontuur- en verbindingszoeker aantrekkelijk aanbod.
- We zien dat het aanbod op de campings het meest divers is. Hier vindt met name de avontuurzoeker (32%) aantrekkelijk aanbod, maar ook de stijl-, inzicht en plezierzoeker vinden hier aantrekkelijk aanbod.
- Het aanbod op de mini-campings is tamelijk eenzijdig; enkel de verbindingszoeker (64%) en de rustzoeker (36%) vinden hier aantrekkelijk aanbod.

3.4 Conclusies

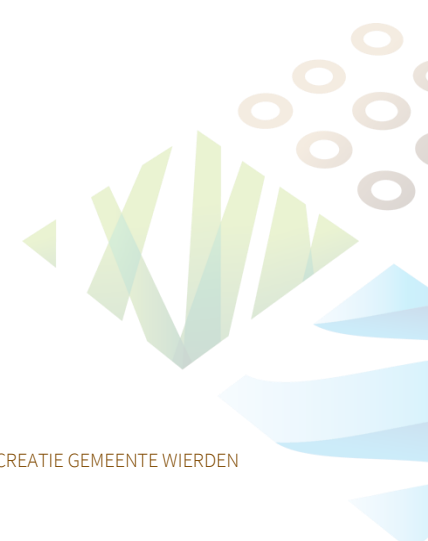
Op basis van de bovenstaande bevindingen, kunnen we een aantal conclusies trekken:

- In de gemeente Wierden is het totale verblijfsaccommodatie aanbod redelijk divers; alle leefstijlen vinden aantrekkelijk aanbod. De harmonie-, verbinding- en plezierzoeker vinden het meest aantrekkelijk aanbod.
- Het beeld wordt minder divers wanneer er wordt ingezoomd op de verschillende type accommodatie. Met name het aanbod op camperplaatsen en minicampings is zeer eenzijdig.

Vraag- en aanbod

We kijken op hoofdlijnen naar hoe het aanbod zich verhoudt t.o.v. de verblijfsrecreant die naar Overijssel komt. Daaruit concluderen wij dat er relatief veel aanbod is voor de harmonie en de verbindingszoeker, en relatief weinig aanbod voor de rustzoeker en de stijlzoeker.

Hierbij willen we wel opmerken dat de gemeente Wierden een relatief kleine bestemming is, en dat het mogelijk is dat er in de directe omgeving wel veel aantrekkelijk aanbod voor deze doelgroep kan zitten. Uit het onderzoek in 2020 is gebleken dat er in Zuidwest Twente (de regio waar Wierden destijds is ingedeeld), er beperkt aanbod is voor met name de stijlzoeker in de regio, t.o.v. de vraag. Het aanbod voor de rustzoeker is in Zuidwest Twente meer in balans.

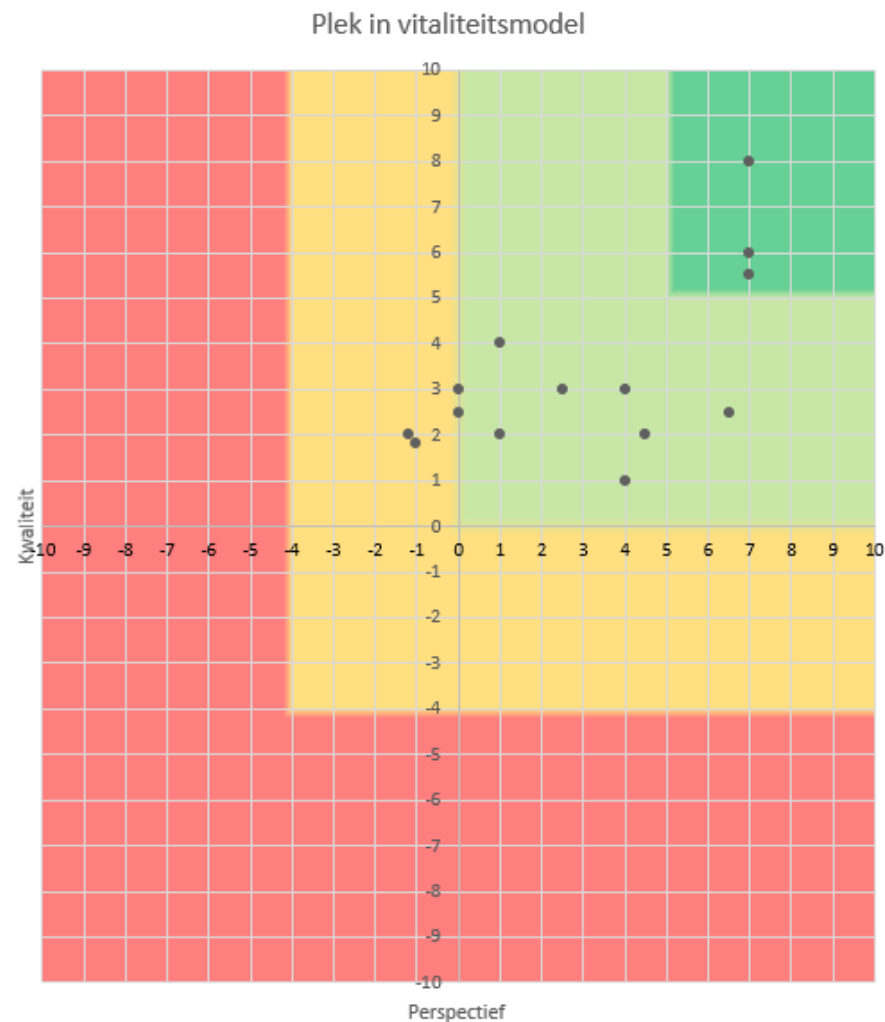
4 Vitaliteitsonderzoek

In dit hoofdstuk gaan we in op vitaliteit van de verblijfsrecreatie. We geven de belangrijkste resultaten weer.

In de tabel geven we de indeling van de bedrijven weer in de verschillende categorieën. In het figuur geven we de vitaliteit weer in de vitaliteitsgrafiek, waarbij ieder puntje één bedrijf is.

Tabel 4.1 en figuur 4.2 verblijfsrecreatie score vitaliteit

Groep	Verblijfsrecreatie	% van totaal bedrijven	% van totaal capaciteit
Voorloper	3	21%	29%
Middenmoter	9	64%	69%
Zorgenkindje	2	14%	2%
Achterblijver	0	0%	0%
Totaal	14	100%	100%

Legenda: het donkergroene vlak zijn de voorlopers; het lichtgroene vlak de middenmoters, het gele vlak de zorgenkindjes, en het rode vlak de achterblijvers.

4.1 Belangrijkste bevindingen

Het vitaliteitsonderzoek bestaat uit een analyse van 14 bedrijven. In verband met vertrouwelijkheid van de gegevens ontsluiten we geen bedrijfsgegevens in de algemene rapportage. Daarom gaan we op hoofdlijnen in op de resultaten van de analyse en om te voorkomen dat gegevens kunnen worden herleid tot één bedrijf, wordt er geen onderscheid gemaakt per type verblijfsaccommodatie.

4.1.1. Algemene typering – een zeer vitaal aanbod

De verblijfsrecreatie in de gemeente Wierden is voor het overgrote deel vitaal. 98% van de bedden betreft vitaal aanbod, slecht 2% van de capaciteit is te vinden op niet-vitale bedrijven. We zien drie voorlopers in de markt (21% van de bedrijven en 29% van de bedden), negen middenmoters (64% van de bedrijven, 69% van de bedden) en twee zorgenkindjes (14% van de bedrijven, 2% van de bedden). De zorgenkindjes scoren enkel licht negatief op kwaliteit: de zorgen zijn de relatief beperkt.

We zien in de gemeente Wierden geen achterblijvers.

4.1.2 Wat gaat er goed?

We zien over het algemeen dat de bedrijven goed tot uitstekend (79%) onderhouden zijn. De ligging van de bedrijven beoordelen we ook vaak als goed en uitstekend (72%), wat betekent dat de bedrijven over het algemeen liggen op recreatief aantrekkelijke locaties. De bedrijven weten over het algemeen redelijk in te spelen op veranderingen in de markt; we zien dat 71% van de bedrijven een beetje, of veel, hierop heeft ingespeeld. Dat betekent dat 71% van de bedrijven veranderingen in de markt kon noemen, en daar actief op ingespeeld heeft door aanpassingen te doen aan de voorzieningen en/of accommodaties.

Ook zien we dat de websites over het algemeen goed tot uitstekend scoren: zo is vaak voldoende informatie te vinden over het park en de omgeving, en hebben de websites over het algemeen een professionele uitstraling.

De verwachtingen richting de toekomst zijn redelijk positief. Zo verwacht dat 43% van de bedrijven een stijging van het bedrijfsresultaat, en nog eens 50% verwacht dat deze de komende tijd stabiel blijven. Slechts één bedrijf verwacht de komende jaren een (lichte) daling van de bedrijfsresultaten.

Er wordt nog volop geïnvesteerd in de parken; 50% van de parken investeert (heel) veel, in bijvoorbeeld nieuwe accommodaties, of grootschalige vernieuwing op het bedrijf (zwembaden, sanitair). Op slechts één park wordt relatief weinig geïnvesteerd. 72% van de parken verwacht vrijwel geen belemmeringen voor de komende jaren.

64% van de bedrijven heeft de grond in eigen bezit, wat het uitvoeren van eventuele toekomstplannen eenvoudiger maakt.

4.1.3 Wat gaat er minder goed?

We zien dat de eigentijdsheid op een deel van de bedrijven verbeterd kan worden; op de helft van de parken hebben we eigentijdsheid als matig of redelijk beoordeeld. Ook het gastoordeel is niet altijd even hoog; een meerderheid (57% van de bedrijven) scoort hier redelijk op.

Ook zien we ruimte voor meer toeristisch ondernemerschap. Ondanks dat veel bedrijven hier positief op scoren, zien we ook dat de helft van de bedrijven hier matig of redelijk scoren. Het betreft een relatief grote groep die geen visie of plan voor de toekomst heeft, of wilde benoemen. Deze

bedrijven zijn minder bezig met actief plannen voor de toekomst en typeren zich meer als reactief t.o.v. de markt. Inherent aan het ondernemerschap zien we relatief veel dat er geen duidelijke doelgroep is gekozen (64%). Dit betekent dat ze zich richten op de 'usual suspects', zoals gezinnen met kinderen en ouderen. Een nadere omschrijving van de doelgroep kon vaak niet worden gegeven.

We zien relatief veel niet-recreatief gebruik. De helft van de parken wordt volledig toeristisch gebruikt; op 14% van de parken komt niet-recreatief heel veel voor, en op 36% af en toe.

4.1.4. De voorlopers (3 bedrijven) – wat valt op?

Deze groep bedrijven gelden als voorloper in de markt. We zien hier dan ook vaker dan gemiddeld hoge scores (goed en uitstekend) op de parameters. Vooral op gebied van toeristisch ondernemerschap springt deze groep er positief bovenuit. Er wordt gewerkt volgens een heldere toekomstvisie en continue verbetering van het bedrijf. Ook zien we dat er meer wordt ingespeeld op specifieke doelgroepen en dat ze goed op de hoogte zijn van de veranderingen in de markt. Ook wordt er veel geïnvesteerd in het uitbreiden van het aanbod en het moderniseren van de voorzieningen.

4.1.5. De middenmoters (9 bedrijven) – wat valt op?

De middenmoters zijn veruit de grootste groep bedrijven, en vertegenwoordigen de grootste capaciteit. Zij vertegenwoordigen prima vitaal aanbod. We zien wel verschillen tussen de bedrijven in deze groep. Bij een deel van de bedrijven is het aanbod niet bijzonder of onderscheidend; het zijn vitale bedrijven, maar scoren niet erg hoog. Het andere deel scoort hoger op kwaliteit of perspectief en gaat meer richting een voorloper.

We zien dat bij een deel van de bedrijven in deze groep de eigentijdsheid verbeterd kan worden; 5 van de 9 bedrijven scoren hier matig of redelijk. Ook op gebied van ondernemerschap scoort deze groep lager dan de voorlopers; 5 van de 9 bedrijven scoren matig tot redelijk. We zien dat er over het algemeen minder wordt geïnvesteerd dan bij de groep voorlopers, en dat er vaker (grote) belemmeringen worden verwacht voor de toekomst.

Wat verder opvalt is dat 44% van de parken volledig of grotendeel zijn uitgepand (het verkopen van individuele kavels op een park aan particulieren eigenaren). Hoewel dit niet per se een negatieve invloed heeft op het park, levert de ondernemer vaak wel zeggenschap in over het terrein. Dit kan een belemmering zijn bij het uitvoeren van eventuele toekomstplannen.

Ook zien we twee middenmoters die erg dicht tegen de zorgenkindjes aan zitten. Op dit moment beoordelen we dat aanbod nog als vitaal, maar we zien wel aandachtspunten voor de toekomst, zoals externe factoren die van grote invloed kunnen zijn op de recreatieve aantrekkingskracht van het bedrijf.

4.1.6. De zorgenkindjes (2) – wat valt op?

De twee zorgenkindjes vertegenwoordigen slechts 2% van de bedden. Hiermee is de omvang van de niet-vitale bedrijven beperkt. We zien ook dat de bedrijven niet heel laag scoren in het model, maar net in het gele vlak zitten. Dat betekent dat er wel aandachtspunten zijn op het gebied van kwaliteit, maar dat de zorgen relatief beperkt zijn.

We zien bij deze groep bedrijven dat het ondernemerschap achterblijft, dat er geen tot weinig zicht is op veranderingen in de markt en dat er

geen behoefte is om hier op in te spelen. Ook hebben deze bedrijven geen duidelijke keuze gemaakt in hun doelgroepen.

We zien bij één bedrijf dat er in het verleden sprake was van een daling van de bedrijfsresultaten. De verwachting voor de komende jaren is dat de bezetting en de bedrijfsresultaten stabiel blijven.

4.2 Wat valt verder op?

We zien duidelijke verschillen in de tevredenheid over het financieel resultaat, bezettingsgraden en investeringsmogelijkheden in de verschillende categorieën bedrijven.

In de tabel hieronder wordt weergegeven hoe tevreden de ondernemers zijn met het behaalde bedrijfsresultaat, de bezettingsgraad en de mogelijkheden om te investeren.

Rapportcijfer (1-10) over de tevredenheid bedrijfsresultaten, bezettingsgraad en investeringsmogelijkheden.

Groep	Bedrijfsresultaat	Bezettingsgraad	Investerings
Voorloper	8,0	8,7	7,3
Middenmoter	7,1	6,8	6,7
Zorgenkindje	6,5	7,0	6,5
Totaal gem.	7,2	7,2	6,8

We zien dat hoe beter een bedrijf scoort op vitaliteit, des te tevredener de ondernemer is over de behaalde resultaten, de bezettingsgraden en de mogelijkheid om te investeren in het bedrijf. Wat verder opvalt is dat de zorgenkindjes tevreden lijken met de behaalde resultaten en zelfs meer tevreden zijn dan de middenmoters over de bezettingsgraad.

Ook zien we dat de bedrijven bezig zijn met het verduurzamen van de bedrijfsvoering. Zo zien we dat 11 van de 14 bedrijven bezig is met hernieuwbare energie (denk aan zonnepanelen, het afnemen van groene stroom), 10 van de 14 bedrijven zijn bezig met het verbeteren van de biodiversiteit op het terrein en 8 van de 14 bedrijven is bezig met het lokaal inkopen van bepaalde producten. Circulair ondernemen, waarbij grondstoffen worden hergebruikt en groene mobiliteit (bijvoorbeeld laadpalen plaatsen, elektrische bedrijfsvoertuigen of het stimuleren van het OV-gebruik) zijn onderdelen waar nog relatief weinig ondernemers mee bezig zijn; 2 ondernemers zijn bezig met circulariteit, en 6 ondernemers met mobiliteit.

4.3 Vergelijking vitaliteitsonderzoek 2020

In 2020 is er in de provincie Overijssel onderzoek uitgevoerd naar de vitaliteit van de verblijfsrecreatie. Hoewel de resultaten destijds niet op gemeente- en parkniveau zijn ontsloten, hebben we gekeken of er grote wijzigingen zijn in de vitaliteitsscores van de bedrijven, dit zijn er 6, die zowel in 2020 als in 2024 hebben deelgenomen aan het onderzoek.

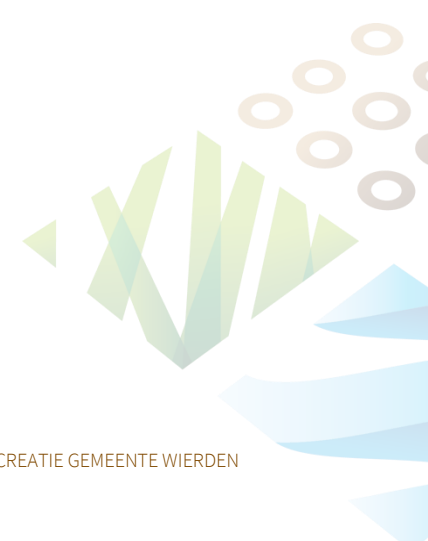
We zien dat de gemiddelde score van de deelnemende bedrijven iets is gestegen. Kwaliteit scoorden de bedrijven in de gemeente Wierden in 2020 gemiddeld 4,2, en in 2024 gemiddeld 5,3. Voor perspectief zien we ook een lichte stijging, van 3,5 naar gemiddeld 4,3 in 2024. We zien in vergelijking met 2020 vergelijkbare uitdagingen op het gebied van

kwaliteit; de hogere scores komen bij deze bedrijven vooral door verbeterde online marketing. Op het gebied van perspectief zien we licht hogere scores in 2024 door hogere beoordelingen op de investeringen; de investeringen in de afgelopen drie jaren en de komende drie jaren hebben we hoger beoordeeld dan in 2020.

4.4 Conclusies

Op basis van de bevindingen uit dit hoofdstuk, trekken we een aantal conclusies:

- We zien veel vitaal verblijfsrecreatief aanbod in de gemeente; slechts 2% van de bedden betreft niet-vitaal aanbod en hier zijn geen héle grote zorgen of aandachtspunten.
- De onderzochte bedrijven hebben vaak een aantrekkelijk ligging, en worden over het algemeen goed onderhouden.
- We zien dat de eigentijdsheid op een aantal bedrijven wat achterblijft, en er niet altijd sprake is van een hoge mate van toeristisch ondernemerschap. Ook zijn niet alle bedrijven bezig met online gast beoordelingen, en zien we dat de scores hierop relatief niet erg hoog zijn.

5 Trends en ontwikkelingen

Dit hoofdstuk heeft als doel om een beeld van de trends en ontwikkelingen in de verblijfsrecreatieve sector te schetsen. Dit biedt enige context bij de opgehaalde resultaten.

Bedrijven hebben te maken met inflatie en stijgende kosten

De inflatie en stijgende kosten voor onder meer energie en personeel is voor veel ondernemers in Wierden een (grote) zorg. Dit is een landelijk probleem. In de sector cultuur, sport en recreatie geeft 73% van de ondernemers aan de toegenomen kosten niet door te kunnen berekenen aan de gasten (Conjunctuurenquête, CBS, 2024). Dit aandeel is gedaald ten opzichte van 2023: toen gaf 85% van de ondernemers aan de toegenomen kosten niet door te kunnen berekenen. Het aandeel is echter fors hoger dan het gemiddelde van alle sectoren (6%). Voor 28% van de ondernemers zijn de prijsstijgingen de zorgelijkste ontwikkeling voor hun bedrijf (Pretwerk, 27 februari 2023).

Daarnaast wordt mogelijk het btw-tarief voor de Nederlandse logiesbedrijven verhoogd. Momenteel mogen Nederlandse logiesbedrijven hun diensten nog aanbieden tegen het verlaagde btw-tarief van 9%, maar een btw-verhoging naar 21% lijkt nog steeds over gesproken te worden in de formatie. Dit zou volgens Hiswa-Recron de concurrentiepositie van de Nederlandse logiessector aanzienlijk verslechteren (Pretwerk, 8 april 2024). Door de toenemende kosten kunnen de investeringsmogelijkheden onder druk komen te staan.

De vastgoedmarkt voor vakantiewoningen koelt af

In Wierden zijn op meerdere parken vakantiewoningen of chalets in particulier eigendom. Dit is de markt voor consumenten die op zoek zijn

naar het aankopen van een tweede woning (zowel op een vakantiepark als een solitaire woning), voor recreatieve doeleinden (eigen gebruik). Volgens jaarlijks onderzoek naar de markt voor vakantiewoningen door NVM Makelaars is er de afgelopen jaren een sterke stijging geweest van de vraag, tegenover een steeds minder recreatief woningaanbod. Dit leidde tot krapte op de markt en grote prijsstijgingen, met een recordjaar in 2020. In 2021 zag NVM Makelaars al een daling van het aantal verkochte recreatiewoningen, dit is in 2022 verder gedaald, hoewel het aantal verkochte woningen nog steeds fors boven 2019 zit. Er wordt verwacht dat de afname zal doorzetten en dat de prijzen voor de recreatiewoningen verder zullen dalen, mede door een verhoging van de overdrachtsbelasting van 8% naar 10,4% (NVM Makelaars, juni 2023).

Jaarplaatsen maken plaats voor verhuuraccommodaties

In de gemeente Wierden zijn er 3 bedrijven die jaarplaatsen aanbieden. Het aantal jaarplaatsen loopt in Nederland al jaren terug. In 2023 waren er 3,5% minder jaarplaatsen dan 5 jaar daarvoor, en het NRIT verwacht dat het aantal jaarplaatsen de komende jaren nog met 4,2% zal afnemen. Voor een groot deel komen daar verhuurobjecten voor in de plaats (Vermeulen, 2 maart 2023). Deze trend zien we ook in Wierden waar de drie bedrijven bezig zijn, of de wens hebben, om de jaarplaatsen te vervangen voor verhuurobjecten. Dit heeft onder andere te maken met de toenemende vraag naar bijzondere kampeerconcepten en verhuurobjecten.

De groei van het Nederlands verblijfstoerisme zwakt af

In 2023 is het Nederlands verblijfstoerisme sterk gegroeid. Voor 2024 verwachten experts echter een gematigder groeipad (zie figuur 5.1). Dit komt met name door de verwachte daling van het binnenlands verblijfstoerisme nu Nederlanders weer naar het buitenland gaan voor hun vakanties. Ook wordt er een afzwakkende groei verwacht vanuit de

grootste groepen inkomende verblijfsgasten Duitsland, België en Frankrijk (Visser & Vermeulen, 29 april 2024).

Figuur 5.1 Ontwikkeling gasten in Nederlandse logiesaccommodaties naar herkomst, 2012-2024. Bron: CBS, verwachting 2024 NBTC (Visser & Vermeulen, 29 april 2024).

Agrotoerisme wint aan populariteit

Het aantal boerenbedrijven in Overijssel is de laatste 10 jaar fors afgenomen. Ook blijkt dat boerenbedrijven steeds meer nevenactiviteiten ontwikkelen waaronder agrotoerisme. Agrotoerisme is een verzamelnaam voor diverse recreatie- en toerisme mogelijkheden op nog actieve boerderijen en tuinderijen zoals verblijfsrecreatie, dagrecreatie en verhuur van recreatieve voorzieningen. Op 4,6% van de boerenbedrijven in Overijssel wordt agrotoerisme aangeboden, dit is hoger dan het landelijk gemiddelde (4,2%). Daarnaast wordt een toenemende vraag waargenomen naar plattelandsvakanties om te kunnen onthaasten,

meer tijd buiten/in de natuur door te kunnen brengen en te ontsnappen aan de eigen omgeving (Kennisplatform Oost, 21 januari 2024).

Groeiende vraag naar overnachtingsmogelijkheden voor campers

De vraag naar overnachtingsplekken voor campers groeit hard. Het aantal campers in Nederland stijgt, evenals het aantal camperlocaties. Maar volgens de Nederlandse Kampeerauto Club (NKC) wordt het steeds lastiger voor campers om een geschikte overnachtingsplek te vinden (NKC, 7 december 2023). Campers kunnen vaak ook op reguliere campings terecht. Maar, aangezien zij veelal grote plekken zoeken, en in meerdere gevallen verhard, kan de keuze alsnog beperkt zijn. Door de schaalvergroting op veel campings, reguliere staanplaatsen worden steeds groter en luxer, en de toename van het aantal verhuuraccommodaties, zijn er steeds minder staanplaatsen per camping (Pretwerk, 17 november 2023). In de gemeente Wierden zijn op dit moment 2 camperplaatsen met samen ruimte voor 40 campers, en meerdere (mini)campings waar campers de camper neer kunnen zetten.

Natuurwetgeving wordt steeds vaker als belemmering ervaren

Vanuit de overheid worden steeds strengere regels opgelegd om o.a. de stikstofproblematiek op te lossen. Veel recreatie vindt plaats in en om natuurgebieden, aangezien dit vaak aantrekkelijke gebieden zijn voor gasten om in te recreëren en verblijven. Zeker voor recreatieondernemers waarvan het bedrijf in of vlakbij een Natura-2000 gebied ligt, zorgen de regels in de ruimtelijke ordening en natuurregeling vaak voor frustraties. Daarnaast zijn bedrijven sinds de Wet Natuurbescherming uit 2017 verplicht om een vergunning of toestemming aan te vragen vanuit deze wet als er sprake is van stikstofuitstoot wat een (negatief) effect heeft op een Natura-2000 gebied. Deze wet is o.a. van invloed op de mogelijkheid voor externe financiering van toekomstplannen.

In Wierden ligt één Natura-2000 gebied, Het Wierdense Veld. In de nabijheid liggen enkele recreatiebedrijven. Daarnaast is het gebied rondom de Regge NNN-gebied, wat ook voor enige beperkingen zorgt voor de aangrenzende recreatieondernemers. Het heeft voor ondernemers grote invloed op de mogelijkheid en snelheid waarin zij in kunnen spelen op de veranderende markt, trends en ontwikkelingen.

6 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk geven we de conclusies van het onderzoek weer en gaan we in op de belangrijkste uitdagingen en mogelijke acties om daarmee aan de slag te gaan.

6.1 Belangrijkste conclusies

We zien in de gemeente Wierden weinig reden tot zorg op het gebied van de vitaliteit van de verblijfsrecreatie. Ook uit de leefstijlanalyse komen geen grote uitdagingen naar voren. Hieronder geven we kort de conclusies uit de analyses weer:

Leefstijlanalyse

Bij de bungalowparken en campings is het aanbod redelijk divers. Het aanbod bij de kleinschaligere bedrijven, zoals de minicampings en camperplaatsen, is het aanbod tamelijk eenzijdig. Dit komt enerzijds door het geringe aantal bedrijven; met vier minicampings en twee camperplaatsen is logisch dat het aanbod in deze sectoren niet erg van elkaar verschilt.

Wanneer we kijken naar hoeverre het aanbod aansluit op de vraag van de verblijfsrecreant, zien we dat er relatief veel aanbod is voor de harmonie en de verbindingszoeker, en relatief weinig aanbod voor de rustzoeker en de stijlzoeker. Dit beeld komt overeen met het beeld uit het onderzoek in 2020. Daar zien we in de regio's Salland en Zuidwest Twente een vergelijkbaar beeld. Wel zien we daar meer aanbod voor de rustzoeker; voor de stijlzoeker is relatief weinig aanbod.

Vitaliteit verblijfsrecreatie

Het aanbod in de gemeente Wierden is bijna volledig vitaal. De omvang van de niet-vitale bedrijven is met slechts 2% zeer beperkt.

We zien dat met name op de kleinschaligere bedrijven, het toeristisch ondernemerschap beperkt is. Dit uit zich door minder duidelijke keuzes in doelgroepen, beperktere kennis van de markt en actuele trends en ontwikkelingen. Daarnaast zien we dat de minder vitale bedrijven minder vaak heldere toekomstplannen hebben voor hun verblijfsaccommodatie.

6.2 Aanbevelingen

Op basis van onze bevindingen, doen we enkele aanbevelingen voor de toekomst.

1) Stimuleer het toeristische ondernemerschap

We zien dat, met name bij de kleinschalige bedrijven, het toeristische ondernemerschap soms beperkt is. Kennis van de markt is niet altijd aanwezig, en soms wordt er, doordat de kleinschalige bedrijven een nevenactiviteit zijn, niet voldoende prioriteit gegeven aan een verblijfsaccommodatie om een gast de optimale gastbeleving te bieden. Om hier op in te spelen kan er worden ingezet op kennisprogramma's en workshops op het gebied van verblijfsrecreatie, maar kan er ook worden gekeken naar het ondernemerschap dat een initiatiefnemer toont tijdens het aanvragen van een vergunning.

In eventueel nieuw op te stellen beleid voor de verblijfsrecreatie, kunnen aandachtspunten mee worden gegeven aan initiatiefnemers. Hierbij kan worden gedacht aan de borging van bedrijfsmatige exploitatie, aandacht voor het borgen van toeristisch of recreatief gebruik van recreatie objecten, uitponding en de kwaliteit van het nieuwe initiatief.

2) Het borgen een divers aanbod

We zien dat verblijfsrecreatie ondernemers in de gemeente niet altijd een bewuste keuze maken voor een bepaalde doelgroep. Daarmee bestaat het risico dat er binnen de gemeente 'meer van hetzelfde' ontstaat waardoor de bedrijven uit dezelfde vijver gaan vissen. Door te zorgen voor divers aanbod, blijf je als gemeente aantrekkelijk voor een toerist. De gemeente kan o.a. hier op inspelen door dit onder de aandacht te brengen van de ondernemers, om er voor te zorgen dat nieuw te ontwikkelen aanbod zich richt op doelgroepen waar nog relatief weinig aanbod voor is, zoals de stijlzoeker.

3) Beperk, waar mogelijk, het niet-recreatief gebruik van recreatiewoningen

We zien, met name bij de grootschaligere bedrijven, relatief veel niet-recreatief gebruik zoals permanente bewoning of langdurige verhuur. Hoewel de druk vanuit het huisvestingsdomein groot is, zorgen deze gebruikers voor een andere beleving op een vakantiepark dan recreatieve gasten. Deze belevingen botsen in de praktijk vaak met elkaar, waardoor de toeristische aantrekkingskracht verder afneemt. Om deze vicieuze cirkel te voorkomen kan er, in samenwerking met de parken, meer worden gedaan aan het handhaven op niet-recreatief gebruik en het voorkomen van niet-recreatief gebruik in de toekomst.

7 Bronnen

Kennisplatform Oost. (21 januari 2024). *Vakantiegangers zijn klaar voor agrotourisme*. Opgehaald van: <https://www.kennisplatformoost.nl/blogs/vakantiegangers-klaar-voor-agrotourisme/>

NVM Makelaars. (juni 2023). *De Nederlandse markt voor recreatiewoningen*. Opgehaald van: <https://www.nvm.nl/media/t4mn5w3a/2023-06-15-nvm-de-nederlandse-markt-voor-recreatiewoningen-2022.pdf>

Pretwerk. (8 april 2024). *Verhoging BTW voor verblijfsrecreatie hangt nog altijd boven de markt*. Opgehaald van: <https://pretwerk.nl/recreatie-actueel/ondernemerschap/verhoging-btw-voor-verblijfsrecreatie-hangt-nog-altijd-boven-de-markt/86944>

Pretwerk. (27 februari 2024). *Meer ondernemers verwachten stijging verkoopprijzen*. Opgehaald van: <https://pretwerk.nl/recreatie-actueel/ondernemerschap/meer-ondernemers-verwachten-stijging-verkoopprijzen/86117>

Pretwerk. (17 november 2023). *Trends in de kampeersector: Steeds minder staanplaatsen per camping*. Opgehaald van: <https://pretwerk.nl/insight/trends-in-de-kampeersector-steeds-minder-staanplaatsen-per-camping/84488>

Pretwerk. (12 mei 2023). *Recreatiebedrijven en natuurgebieden; hoe gaat dat samen?* Opgehaald van: <https://pretwerk.nl/insight/recreatiebedrijven-en-natuurgebieden-hoe-gaat-dat-samen/80436>

NKC. (7 december 2023). *Aantal campers blijft stijgen*. Opgehaald van: <https://www.nkc.nl/campnieuws/2023/december/aantal-campers-blijft-stijgen/>

Visser, E & Vermeulen, T. (29 april 2024). *Gematigder groeipad Nederlands verblijfstoerisme*. Opgehaald van: <https://www.nritmedia.nl/kennisbank/47541/gematigder-groeipad-nederlands-verblijfstoerisme/?topicsid=16>

Vermeulen, T. (2 maart 2023). *Het krachtenveld achter de transitie van campings met jaarplaatsen naar vakantieparken met verhuureenheden*. Opgehaald van: <https://www.nritmedia.nl/kennisbank/46297/het-krachtenveld-achter-de-transitie-van-campings-met-jaarplaatsen-naar-vakantieparken-met-verhuureenheden/?topicsid=#:~:text=Op%20basis%20van%20het%20onderzoek,Nederland%2C%205.002%20minder%20dan%20momenteel.>

Bijlage 1 - De zeven leefstijlen

Harmoniezoekers

Harmoniezoekers zijn hartelijke, gezellige mensen, met veel interesse in anderen. Ze omschrijven zichzelf als gemoedelijk, vrolijk en zachtvaardig. In het leven hechten ze veel belang aan geborgenheid, gastvrijheid en vriendschap. Ze nemen de tijd voor het gezin, trekken er graag op uit met (of naar) familie, vrienden en kennissen, en vinden een goede relatie met buren en familie heel belangrijk. Het hoeft voor hen allemaal niet zo vreemd; doe maar normaal, dan doe je al gek genoeg.

Verbindingszoekers

Verbindingszoekers zijn, bovenal, geïnteresseerd in anderen. Het zijn behulpzame, evenwichtige mensen die zichzelf omschrijven zichzelf als 'gewoon' en hartelijk. Voor Verbindingszoekers zijn gastvrijheid, sociale verbondenheid en 'doe maar gewoon' belangrijke waarden. Ze vinden het dan ook belangrijk om een goede relatie te onderhouden met buren en familie, met harmonie en gezelligheid. Er voor elkaar zijn, dat is toch hartstikke normaal?

Rustzoekers

Rustzoekers vinden zichzelf hele gewone mensen. Ze omschrijven zichzelf als kalm, behulpzaam, bedachtzaam en zachtvaardig. Ze houden van rust en regelmaat, en voelen zich het meest op hun gemak in hun eigen, vertrouwde omgeving. Ze vinden het fijn als ze lekker hun eigen gang kunnen gaan, en vinden het dan ook niet erg om alleen te zijn. Ze houden ervan om op hun gemak thuis te zijn, een beetje te tuinieren, te klussen en tv te kijken. Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg.

Inzichtzoekers

Inzichtzoekers zijn bedachtzame, serieuze en intelligente mensen. Ook omschrijven zij zichzelf als evenwichtig en zakelijk. Ze vinden het niet erg om alleen te zijn, want dan kunnen ze mooi hun eigen gang gaan. De rust en ruimte om hen heen die ze daardoor verkrijgen vinden ze fijn. Belangrijke waarden voor Inzichtzoekers zijn rationaliteit, daadkracht, privacy/rust en 'doe maar gewoon'. Maar ook vrijheid om te doen wat ze willen is erg belangrijk voor ze. Als ze niet op pad gaan naar culturele activiteiten of natuur, dan vinden ze het ook heerlijk om rustig thuis te zijn, een beetje te klussen, TV te kijken en het nieuws te volgen. Ze houden van informatie; 'meten is weten'

Stijlzoekers

Stijlzoekers zijn intelligent, zelfverzekerd en doelgericht. Ze hebben een sterk karakter, en omschrijven zichzelf ook wel als zakelijk, ondernemend en leidinggevend. Stijlzoekers zijn graag onder gelijkgestemden, die waarden als ambitie, uitdaging en daadkracht met hen delen. En die waarderen dat de Stijlzoekers zeggen waar het op staat, ook als anderen het daar misschien niet mee eens zijn. Stijlzoekers gaan ervoor in het leven: zowel in hun werk, als in hun vrije tijd worden ze graag geprikkeld, en zoeken ze de uitdaging op. Verveling is niet aan hen besteed. Liever besteden ze hun tijd aan sporten en feesten. Gáán!

Avontuurzoekers

Deze recreanten zijn creatief, avontuurlijk, eigenwijs en geïnteresseerd in anderen. Ook omschrijven ze zichzelf als intelligent en ondernemend. Ze vinden het lekker om hun eigen gang te gaan, en vinden het dan ook niet erg om alleen te zijn. Als ze met anderen optrekken, dan zijn dat het liefst creatieve en vernieuwende denkers, of mensen die weten wat ze willen. Ze hechten veel waarde aan vrijheid, uniek zijn en genieten van het leven.

Plezierzoekers

Plezierzoekers zijn spontaan, vrolijk en gezellig. Ook omschrijven ze zichzelf als avontuurlijk, impulsief en eigenwijs. Waarden die ze belangrijk vinden zijn uitdaging, uniek zijn en succes in het leven. Ze hebben het liefst veel mensen om zich heen, en trekken er dan ook graag op uit met familie, vrienden en kennissen. Ze houden van leuke dingen ondernemen: voor hen staat plezier hebben in het leven op nummer één. Een dag niet gelachen, is een dag niet geleefd!

Bijlage 2 – leefstijlkleuring per accommodatie

Bedrijf	Type verblijfsaccommodatie	Avontuur-zoeker	Plezier-zoeker	Harmonie-zoeker	Verbinding-zoeker	Rust-zoeker	Inzicht-zoeker	Stijl-zoeker
Buitengoed het Lageveld	Bungalowpark					X	X	
Bungalowpark Hoge Hexel	Bungalowpark			X	X	X	X	
Camperplaats de Huurne	Camperplaats	X						
Camperplaats Wijngaard Baan	Camperplaats				X			
Camping de Notenwei	Minicamping				X			
De Bonte Specht	Minicamping				X	X		
De Grimberghoeve	Camping				X	X		
De Tolplas	Bungalowpark		X	X				
Landal Landgoed De Elsgraven	Bungalowpark			X	X	X		
Minicamping de Piksenhoeve	Minicamping				X	X		
Minicamping 't Oelenreef	Minicamping					X		
Mölke	Camping	X	X				X	X
Vakantiecentrum 't Schuttenbelt	Bungalowpark		X					X
Vakantiepark Kleilutte	Bungalowpark		X	X				